LAISVE
Semi-Weekly
102-02 Liberty Ave.
Ozone Park, N. Y. 11417
Telephone: 641-6887
Area Code 212

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879

LAISVĖ

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

LAISVĖ—LIBERTY
Dukartsavaitinis

Dalyje Queens apskrities (N. Y.) $10.00
Kanadoje $10.00
Kitur užsienyje 12.00
Jungtinėse Valstijose $9.00
Pavienio egzemplioriaus kaina 10 centų

PRICE 10c

No. 15 ★ ★ ★ ★ ★ ★ Antradienis, Vasario (February) 23, 1971 Ozone Park, N. Y. 11417 ★ ★ ★ ★ ★ ★ Metai 60-ieji

KRISLAI

Kaip atžymėsime pas save?
Priminimas
Užgrobė ir nebegrąžins
Dar viena sutartis
Negalima pasitikėti
Pavojus didėja

A. Bimba

Visas balandis turėtų būti pašvęstas atžymėjimui "Laisvės" 60-mečio. Juk tai istorinė sukaktis. "Laisvė" yra nuėjus ilgą ir garbingą kelią. Tuo didžiuojasi visa Amerikos lietuvių pažangioji visuomenė.

Tiesa, balandžio mėnesyje išleisime "Laisvės" padidintą jubiliejinį numerį ir turėsime Spaudos bendrovės jubiliejinį suvažiavimą. Bet ar to užtenka? Ne, neturėtų užtekti. Svarbu, kad kiekvienoje kolonijoje, kur randasi būrelis laisviečių, būtų kas nors suruošta šiai sukakčiai atžymėti.

Didesnėse kolonijose galėtų būti didesni parengimai salėse. Bet kur mažiau jėgų, užtektų būreliui susirinkti pas kurį draugą namuose. Čia galima pasivaišinti, pasikalbėti, pasitarti.

Labai prašome kolonijų laisviečius tuo susirūpinti.

— — —

Ryšium su tuo, svarbu, kad kuo daugiausia laisviečių pasirodytų "Laisvės" jubiliejiniame numeryje. Kol kas į pakvietimą atsiliepė tiktai keletas draugų. O laikas bėga. Dar kartą raginu draugus ir drauges nevėluoti su raštais.

— — —

Izraelio vadas Eban pareiškė, kad Izraelis nė nesapnuoja visas arabų užgrobtas žemes jiems sugrąžinti.

Gal ir gerai, kad atvirai pasisako. Dabar visiems bus aišku, kas laiko užkirtęs taikos kelią Vidurio Rytuose.

Izraelio nusistatymas yra klaidingas ir su juo jis pats sau pakenks.

— — —

Didžiųjų valstybių sutartis susilaikyti nuo atominiais ginklais ginklavimo jūrų dugno yra protingas žestas. Bet ar jos sutarties laikysis? Mes savo gyvenime esame matę daug gerų tarptautinių sutarčių, ant kurių buvo piktai nusispiauta.

Juk 1954 metais Ženevoje buvo paradyta sutartis, kad nė vienos svetimos kojos nebus leista uždėti ant Indokinijos šalių žemių. Bet jau daugiau kaip dešimt metų mūsų Amerikos milžiniškos armijos trempia tas žemes...

— — —

Pereitos savaitės amerikiečių aukų skaičius Indokinijoje dar nepaskelbtas. Bet užpereitą savaitę ten krito dar penkiasdešimt vienas jaunas amerikietis.

Bet ar iš tikrųjų tik tiek amerikiečių per tą savaitę ir težuvo? O gal dvigubai daugiau? Štai "The N. Y. Times" korespondentas Ralph Blumenthal vasario 16 d. tiesiai iš Saigono rašo, kad tie pranešimai yra toli gražu nepilni. Pav., jis ištyręs ir suradęs, kad vienoje vietoje trys amerikiečiai buvo užmušti, o keturi sužeisti, bet jie niekur jokiuose valdžios pranešimuose nebuvo paminėti.

— — —

Juk buvome užtikrinami ir raminami, kad niekas jokių invazijų į Kambodiją ir Laosą neplanuoja. Bet jos buvo planuotos ir pravestos.

Šiandien ore pilna užuominų, kad Saigono ir Washingtono galvos yra suplanavusios invaziją į Šiaurės Vietnamą. Kalbama, kad Amerikos ginkluotoms jėgoms prezidento Nixono jau yra įsakyta būti tokiam žygiui pasiruošusioms. Klausimas tik gal dienos kitos, kada išgirsime, kad mūsų lėktuvų lydima ir vedama "talkininkų" armija jau pasileido per demilitarizuotąją zoną ir pasiekė Š. Vietnamo sieną.

Laoso patriotinės jėgos smarkiai kovoja su agresoriais

Washingtonas. — Amerikiečių ir pietvietnamiečių karas Laose pradeda smarkiau įsisiūbuoti. Įsiveržėliai iš prodžių džiaugėsi, kad jiems gerai sekasi, bet kasdien pradeda susitikti didesnį iš Laoso patriotų pasipriešinimą.

Gynybos sekretorius Lairdas, raportuodamas Nixonui apie padėtį Laose, priminė, kad "ateina sunkios dienos" karo frontui. Panašiai išsireiškė prezidentinis spaudos sekretorius Zeigleris ir valstybės sekretorius Rogers.

Su prez. Nixono įsakymu amerikiečių lėktuvai bombardavo Šiaurės Vietnamo raketų aikštes. Bombardavimas tęsėsi keletą dienų Šiaurės Vietnamo teritorijoje.

AFL-CIO pildomosios tarybos susirinkime kalbėjo iš Saigono atvykęs Pietų Vietnamo darbo unijų federacijos prezidentas Buu. Jis nurodė, kad Amerika militariniai nieko Vietname neatsiekė ir negali nieko atsiekti. Vietnamo klausimas turi būti išrištas politiniai taikos derybose, o ne karo lauke.

Nixonas grumoja įsiveržimu į Šiaurės Vietnamą

Washingtonas. — Prez. Nixonas pareiškė, kad Paryžiuje pasitarimams laikas baigiasi, kadangi derybos nevyksta. Jis grūmoja įsiveržimu į Šiaurės Vietnamą, kaip buvo atliktas įsiveržimas į Laosą. Saigono kariai galės kariauti Šiaurės Vietnamo teritorijoje, o Amerikos lėktuvai bombarduos, kur tik jie norės.

Iš Saigono pranešama, kad Vietnamo partizanai apsupo amerikiečių bazę Khe Sanh. Partizanai narsiai kariauja Pietų Vietname ir Laose. Amerikiečių karo nuostoliai didėja. Indokinijos kare žuvo arti 45,000 amerikiečių, daugiausia Pietų Vietname. Laose Saigono kariai paneša didelius nuostolius.

"D. World" kolumnistas išvyko Lenkijon

"Daily World" kolumnistas Conrad Komorowskis išvyko kelioms savaitėms į Lenkiją, iš kur pažangiajam dienraščiui pateiks naujausių žinių iš dabartinių įvykių Lenkijoje. Jis pirmiau buvo pažangiųjų lenkų laikraščio "Liaudies Balsas" redaktorius.

"Daily World" turi savo korespondentų daugelyje šalių. Finansinė parama jam reikalinga. Iki liepos 4 d. jis nori sukelti $115,000, taipgi gauti nemažai naujų skaitytojų. Adresas: 205 W. 19 St., New York, N. Y. 10011.

Miami Beach, Fla.—AFL-CIO pildomosios tarybos susirinkime Meany ir kiti unijų vadai aštriai kritikavo Nixono administraciją, kuri vis giliau traukia šalies ekonomiką į krizę ir didina nedarbą, taipgi infliaciją.

TS smerkia komunistų persekiojimą Irake

Maskva.—Laikraštis "Sovietskaja Rossia" smerkia reakcines jėgas Irake, kurios persekioja komunistus.

Laikraštis rašo, kad Irako sostinės Bagdado kalėjime nuo persekiojimo mirė du žymūs komunistai, taipgi keletui kalėjime esančių komunistų grėsia mirties pavojus.

Nubaustas pulkininkas

Saigonas. — JAV militarinis teismas apkaltino JAV oro jėgų pulkininką Kehrlį už marijuanos cigarečių naudojimą ir savo eskadronui tokių cigarečių piršimą. Jis gavo 3 metų kalėjimą ir $15,000 pasimokėti.

Kehrlis ištarnavęs 28 metus militarinėje tarnyboje. Jam gręsė 40 metų kalėjimas, bet pasigailėta seno veterano, todėl bausmė žymiai sumažinta.

Kinija mato sau pavojų

Pekinas. — Kinijos valdžia pareiškė, kad Amerikos-Saigono karas Laose sudaro ir Kinijai pavojų. Karo plėtimas gali pasiekti ir Kinijos pasienį.

Šimtai tūkstančių kiniečių pareiškė protestą invazijai į Laosą. Kinijos valdžia sako, kad ji negali toleruoti tokios padėties, kuri sudaro Kinijai pavojų.

Amerika priešinga Izraelio planui Jeruzalės klausimu

Washingtonas. — Izraelio planas pristatyti daug namų ir juose apgyvendinti žydų šeimas, tuomi padaryti visą Jeruzalės teritoriją žydų miestu Amerikai nepriimtinas, pareiškė valstybės departamento viršininkas R. J. McCloskey.

Izraelis nori arabiškoje Jeruzalės dalyje apgyvendinti 122,000 žydų ir tokiu būdu padaryti Jeruzalę žydiška. Nežinia, ar Izraelis paklausys Amerikos balso, kad viso Jeruzalės miesto jis nesisavintų.

Detroitas.—Jaunųjų Darbininkų Išsilaisvinimo Sąjunga čia suruošė sėkmingą protesto piketą prieš karą Laose. Reikalavo baigti karą Indokinijoje

KABLEGRAMOS IŠ LIETUVOS

Apdovanotas universitetas

Vilnius.—Valstybinis Kapsuko universitetas apdovanotas Darbo Raudonosios Vėliavos ordinu. Šia proga vasario 15 d. Kolonų salėje įvyko susirinkimas. Pasakyta daug padėkos žodžių partijai ir vyriausybei už tokį aukštą darbo įvertinimą, už dėmesį dideliems ir mažiems šios seniausios Tarybų Sąjungoje aukštosios mokyklos reikalams.

Kalbėjo universiteto partinio komiteto sekretorius Bernatavičius, rektorius profesorius daktaras Kubilius, docentas Balkevičius, docentas Stačiokas, prof. dr. Markulis, studentai Čekanauskas ir Pilvinis. Sveikinimo kalbą pasakė Lietuvos aukštojo ir specialiojo vidurinio mokslo ministras Zabulis.

Po susirinkimo "Tiesos" darbuotoja Kazlauskienė kalbėjosi su universiteto rektorium J. Kubiliumi. Tarp kitko jis pasakė:

Esame pati didžiausia Lietuvos aukštoji mokykla. Turime maždaug 16.000 studentų. Savo dieniniu skyriumi mus pralenkia tik Kauno Politechnikos institutas. O iš viso esame paruošę 17,500 specialistų, per paskutinįjį penkmetį — be-8,000.

Labiausiai mus džiugina, kad per pastaruosius penkerius metus esame paruošę 24 naujus įvairių mokslų daktarus ir dabar jų turi-65, tai trečdalį mūsų respublikos mokslo daktarų. Per penkmetį buvo apgintos ir 158 mokslų kandidatų disertacijos.

Per penkmetį mokslo knygų ir straipsnių, skaičiuojant spaudos lankais, išleista 3,500.

Toliau rektorius kalbėjo apie tai, kaip universitetas ruošia ir ateityje ruoš studentus, apie studentų auklėjimą ir taip toliau.

A. Vaivutskas

"Pasiimk medalius," sako Vietnamo karo veteranai

Washingtonas. — Kai kurie Vietnamo karo veteranai, protestuodami prieš karą Laose, sumetė už atsižymėjimus gautus medalius į Baltųjų Rūmų pievelę, pareikšdami prez. Nixonui: "Pasiimk savo medalius".

Demonstratyvį protesto piketą sudarė keletas taikos organizacijų. Pikete buvo nemažai Vietnamo karo veteranų, keletas dvasiškių ir rabinų. Kadangi Vietnamo veteranų neprileido prie Nixono, tai jie per tvorą sumetė savo medalius ir garbės pažymėjimus.

Kairas. Egipto ministras Sharafas pareiškė, kad Egiptas nedarys atskiros taikos su Izraeliu ir nepaliks kitas arabų valstybes be susitarimo.

Washingtonas. — Oro Išteklių komisionierius R. Rickles pareiškė, kad Jungtinės Valstijos laikosi Tarybų Sąjungos ribų oro teršimo gyvsidabriu, kuris nesiekia aukščiau .3 mikrogramų per 24 valandas.

Michigano demokratai prieš Indokinijos karą

Grand Rapids, Mich. — 2,500 Michigano valstijos Demokratų partijos atstovų pasisakė prieš karo plėtimą Indokinijoje, pasmerkė įsiveržimą į Laosą, reikalavo amerikiečių militarines jėgas ištraukti iš Indokinijos.

Po didelių ginčų darbininkų koalicija, susidedanti iš juodųjų ir baltųjų liberalų delegatų, laimėjo daugumą. Delegatai taipgi griežtai pasisakė prieš rasizmą, už kovą skurdui ir demokratijos išlaikymui.

Jungiasi dvi unijos

Miami Beach, Fla. — Dvi didžiulės AFL-CIO unijos nusitarė susijungti į vieną uniją, kuri turės gerokai daugiau kaip milijoną narių.

Amalgamated Meat Cutters & Butchers Workmen turi 550,000 narių. Retail Clerks International Association — 650,000.

Paryžius. — Prancūzijos lėktuvų pilotai, mechanikai ir kiti tarnautojai paskelbė trijų dienų streiką. Jie reikalauja atnaujinti sutartis.

Susirūpino amerikiečių sveikata; nacionalinius apdraudos planus siūlo

Washingtonas. — Nixono administracija ruošia planą, kuris galėtų suteikti reikiamą pagalbą "katastrofiškai sergantiems" amerikiečiams, nepaisant jų pajamų.

"Katastrofiškų ligų" planas kainuotų į metus apie 2 bilijonus dolerių. Tai būtų truputį mažiau, kaip pasiūlė 1970 metais Senato finansinis komitetas.

AFL-CIO ir kitos unijos pasisakė už nacionalinį sveikatos planą, kuris suteiktų sergantiems amerikiečiams gerokai daugiau pagalbos, negu siūlo Senato finansinis komitetas ar Nixono administracija.

Jungtinės Automobilių Darbininkų Unijos prezidentas Woodcock nurodė, kad Jungtinėse Valstijose nuo įvairių ligų mirtingumas yra aukštesnis, negu daugelyje kitų šalių. Jis smarkiai kritikavo Amerikos Medicininę Draugiją, kuri priešinga nacionaliniam žmonių svekatos planui.

Ragina Kongresą uždrausti geležinkeliečiam streikuoti

Washingtonas. — Prez. Nixonas ragina Kongresą išleisti nepaprastą drausmę geležinkeliečiams skelbti streiką kovo 1 d. Tuo pačiu kartu valdžios tarpininkai bando sutaikyti geležinkeliečius su kompanijomis.

Nixonas pareiškė, kad namų statybos darbininkų algos didina infliaciją. Jis grūmoja tam tikrais patvarkymais sulaikyti algų ir kainų kilimą.

Plieno Darbininkų Unija ir kitos kelios unijos jau pareiškė, kad Nixono grūmojimų netoleruos, su algų kontrole jokiu būdu nesutiks. Kiek produktų kainos pakyla, tiek ir algos turi būti pakeltos.

Amerikiečius išvaro iš Panamos

Panamos respublikos valdžia įsakė Jungtinių Valstijų atsiūstus "taikos korpuso" (Peace Corps) narius išsinešdinti į 90 dienų. Jie pripažinti amerikinio imperializmo agentais.

Tokių "Taikos Korpuso" narių Centralinėje Amerikoje yra 120.

Streikai Švedijoje

Stockholmas. — Švedijos valdžios 13,500 darbininkų streikuoja. Taipgi streikuoja geležinkeliečiai, valstybės šalpos tarnautojai ir kitų raštinių darbininkai.

Švedijos mokyklų 25,000 mokytojų ruošiasi streikuoti. Darbininkai reikalauja pakelti algas 22 proc.

Fort Benning,Ga. — Leitenantas Calley pripažintas protiniai sveiku ir dabar turės stoti į militarinį teismą. Jis kaltinamas Pietų Vietname My Lai kaime išžudymu senų vyrų, moterų ir vaikų.

Buffalo, N. Y. — Roswell Park Memorial institutas skelbia, kad nuo rūkymo plaučių vėžys 1970 metais padidėjo, o kaklinis vėžys sumažėjo.

Washingtonas. — Amerikos Legionas apdovanojo pasižymėjimo medaliu prez. Nixoną ir užgyrė jo militarinę programą. Nixonas už tai Legionui padėkojo.

Vėliausios Žinios

Saigonas. — Gautas pranešimas iš Laoso, kad ten vienas Saigono armijos batalionas prie taip vadinamo "Ho Chi Minh Trail" tapo apsuptas ir beveik sunaikintas. Iš to spėjama, kad Laoso liaudiečiai pradeda ofensyva prieš įsiveržėlius. Kaip žinia, Pietų Vietnamo agresoriams šioje invazijoje gelbsti Amerikos oro jėgos.

Jeruzalė. — Izraelio kabinetas apsvarstė vėliausias Egipto ir Jungtinių Tautų tarpininko Jaringo pasiūlymus dėl baigimo konflikto. Nors buvo leidžiami gandai, kad Izraelio valdžia griežtai atmes tuos pasiūlymus, bet kabinetas tiktai išleido pareiškimą, kuriame sakoma, kad jis nutarė už dienos kitos duoti savo pasiūlymus dėl tęsimo derybų su arabais. Tų pasiūlymų turinys neskelbiamas.

Colorado Springs.—Sekmadienį per klaidą American Air Defense Command paskelbė per televizija ir radiją aliarmą, kad "priešo lėktuvai atlekia Ameriką pulti." Tą aliarmą daug televizijos stočių paskelbė ir išgasdino daug žmonių. (New Yorko apylinkės televizija ir radijas "per klaidą" aliarmo nepaskelbė.)

Maskva.—Sibire arti Baikalo ežero surasti nauji aukso sluogsniai.

LAISVE SEMI-WEEKLY LITHUANIAN

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN COOPERATIVE PUBLISHING SOCIETY, INC.
Published Tuesdays and Fridays, except in case of Holidays
102-02 LIBERTY AVENUE, OZONE PARK, N. Y. 11417
Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.
Established April 5, 1911 — ANTHONY BIMBA, Editor

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year $9.00	Canada, Lat. Amer., per year, $10.00
United States, per 6 months 5.00	Canada, Lat. Amer. 6 months $5.50
Queens Co., per year $10.00	Foreign countries, per year, $12.00
Queens Co., per six months $5.50	Foreign countries, 6 months, $6.50

Ar mokės protingai panaudoti...

KONGRESO nutarimu visi jauni amerikiečiai, sulaukę 18 metų amžiaus, jau galės balsuoti visuose federaliniuose rinkimuose. O 1972 metais jų bus beveik dvylika milijonų. Tai milžiniška jaunų balsuotojų armija!

Politikieriai susirūpinę. Kaip tuos jaunus žmones laimėti savo programai ir politikai?

Kadaise, prieš daugelį metų, kai Amerikos moterys pagaliau išsikovojo teisę balsuoti, kandidatuoti ir būti išrinktomis valdininkais, daugelio būvo tikėtasi "stebuklų" politikoje. Ypač buvo žadėta, kad moterys savo balsais panaikins karus šioje ašarų pakalnėje. O išėjo priešingai: kaip tik nuo to laiko tiek Amerika, tiek visas pasaulis pergyveno tokią baisiausių karų gadynę, kokios nėra buvę visoje žmogaus istorijoje. Pasirodė, kad praktikoje ir milžiniškoje daugumoje moterys yra sąlygojamos tų pačių įvykių ir socialinių audrų kaip ir didelė dauguma vyrų. Kaip ten bebūtų, jokių stebūklų mūsų mielosios sesės pilietės savo balsais neparodė.

Veikiaustiai panašiai teks mums "nusivilti" ir tais dvylika milijonų naujų jaunų balsuotojų. Mūsų jaunieji sūnūs ir dukros yra blaškomi tų pačių audrų. Ot, jeigu kas nors sugalvotų naują, tik jaunų žmonių partiją su savo programa ir savo kandidatais, tada jauni žmonės galėtų aiškiai ir garsiai pasisakyti visais opiausiais šių dienų klausimais.

Dabar, ir 1972 m. rinkimuose, kaip atrodo, ir mūsų jauniesiems balsuotojams teks pasirinkti vieną iš dviejų blogybių — demokratą ar republikoną. Nesimato, kad ateinantiems rinkimams susidarytų masinė trečioji partija ir pasirodytų su savo kandidatais. Tokiai partijai pagrindus galėtų padėti mūsų darbo unijos, deja, kol kas, jose tokio judėjimo nesimato.

Nejaugi jie tikrai žino?

KASDIEN nauji įvykiai rodo, kad Indokinijoje karas nesulaikomai plečiamas. Vis dažniau bombarduojamas ir Šiaurės Vietnamas. Lėktuvais išpuoliai teisinami, kad reikia sunaikinti militarinius punktus, iš kurių Šiaurės Vietnamas siunčiąs savo jėgoms sutvirtinimus į Pietų Vietnamą ir Laosą.

Laose didžiulės armijos slenka vis arčiau prie Kinijos rubežiaus. Kinija pagrūmojo nestovėsianti rankas susidėjus ir nutilo. Nesimato, kad Šiaurės Vietnamas prašytų arba reikalautų tiesioginės militarinės paramos.

Sakoma, kad prez. Nixonas ir jo patarėjai vadovaujasi tuo supratimu, kad Kinija jokiu būdu nenorės įsivelti į karą, kad ji yra, dėl savo vidinės padėties, bejėgė pradėti militarines operacijas prieš Amerikos ir jos talkininkų jėgas Indokinijoje ir t. t. Todėl, girdi, jie nesiskaito su Kinijos gąsdinimais.

Sunku pasakyti: ar Amerikos vadai tikrai žino, kad Kinija nenori arba negali savo grūmojimus paremti konkrečiais militariniais žygiais, paleidžiant darban didžiules armijas, kaip kad padarė anais metais Korėjoje, ar jie apsigaudinėja ir skina kelią į baisų militarinį konfliktą su Kinija...

Šimtas dešimt naujų miestų...

DIDŽIOJO Chase Manhattan banko galva David Rockefeller išstojo su tikrai dideliu, įspūdingu planu. Jis šaukia stambiuosius Amerikos finansierius sudaryti fondą iš dešimties bilijonų dolerių ir pradėti statymą naujutėlių šimto dešimties miestų. Tokia milžiniška statyba, girdi, atidarytų duris į naujas didžiules ekonomines galimybes ir susyk susidorotų su mūsų ekonomikos merdėjimu. Ir daug naujų darbų atsirastų...

Bet kaip su dabartiniais miestais? Jie pavirtę džiunglėmis. Gatvėmis automobiliais nebegalima važinėti. Niekas jų netaiso. Žmonės neturi butų ir niekas jų nestato. Seni pastatai virsta laužynais.

Kodėl tuos dešimt bilijonų dolerių nepanaudoti senųjų miestų atstatymui? Matyt, tokioje statyboje Rockefelleris ir jo bičiuliai nenumato didelių pelnų iš investmentų.

IR BRAZILIJOJE LIETUVOS FOTOMENAS!

Vilniaus "Tiesoje" vas. 7 d. rašoma:

"Brazilijoje, Žau mieste, įvyko tarptautinė meninės fotografijos paroda. Į ją savo geriausius darbus atsiuntė 527 autoriai iš 23 pasaulio šalių. Ekspozicijai atrinktos 295 nuotraukos. Jų tarpe buvo ir darbai, kuriuos pateikė Tarybų Lietuvos atstovai V. Butyrinas, A. Sutkus, M. Baranauskas ir R. Rakauskas.

Vilnietį fotožurnalistą Marių Baranauską už nuotrauką "Kareiviai grįžta namo" vertinimo komisija apdovanojo garbės diplomu"

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

IR POETAS APIE ANGELA DAVIS

Lietuvos poetas Ant. Drilinga parašė ilgoką eilėraštį apie amerikietę Angela **Davis** ir paskelbė "Tiesoje" (vas. 7 d.). Eilėraštis baigiasi pastraipa:

Eik, Andžela,
mano jaunas angele,
Juk Harlemas,
tu žinai, ne juodas.
per Ameriką, per pasaulį,
Eik gyva ar mirusi
per Ameriką, o Andžela,
Per pasaulį eik—guodžiama
ir pilna paguodos.

SVETURGIMIŲ SPAUDA PASISAKĖ

New Yorke veikia "The Minor Press Club," kuri sudaro sveturgimių laikraščių redakcijų atstovai, tarp jų ir "Laisvės" redakcijos atstovas, išleido pareiškimą, kuriame griežtai pasmerkiami žydų chuliganų išpuoliai prieš Tarybų Sąjungos darbuotojus Jungtinėse Valstijose. Pareiškimas, tarp kitko, sako:

The Jewish Defense League by its anti-Soviet slanders is doing a disservice to the Jewish people everywhere. This has been recognized by most other American Jewish organizations and by the Israeli government itself, who have sharply criticized the Jewish Defense League.

In memory of the 6 million Jews murdered in the Hitler gas chambers, as well as 20 million Soviet people who died in W. W. II, we strongly protest the fascistic acts of the Jewish Defense League.

We also condemn the disgraceful laxity of the Nixon administration and Mayor Lindsay of New York in not protecting adequately the lives and property of the Soviet Mission to the United Nations, the Soviet Embassy in Washington and all other Soviet agencies.

AR GALIMA APSIEITI SU APŠVIETA BE BAUSMĖS?

Lietuvos "Valstiečių laikraštyje" (vas. 4 d.) skaitome net dviejų korespondenciją apie baisų apsileidimą su technika Mažeikių rajono Mičiurino kolūkyje. Jie pasakoja:

Mechanizatoriai, susispietę pas suvirintojus, užkandžiavo.

— O kur poilsio kambarys? — paklausėme.

Vyrai numojo ranka. Tas nelemtas poilsio kambarys mechaninėse dirbtuvėse—tarsi gėdos dėmė. Jame nešvaru, maža šviesos. Kažkada čia buvusi dujinė virykla, ant kurios žmonės ir pietus pasišildydavo, ir arbatos užsikaisdavo. Buvo kadaise ir gazuoto vandens automatas. Bet šiandien vien gražūs prisiminimai belikę.

Ši netvarka dabar jaučiama čia kiekviename žingsnyje. Prie aikštelės riogsojo traktorius T-74 su pakabinamu plūgu. Purkštė dargana. Net liūtys nenuplautų purvo, kuriuo mašina apskretusi po praėjusio rudens darbų. Gretimais stovėjo kitas toks pat pamirštas traktorius.

Septyni javų kombainai lindėjo gerame kolūkio garaže. Dirstelėjome į pirmojo pasitaikiusio kuliamosios sietą. Šiukšlių jame netrūko. Neišvalytos kaip reikiant ir priėmimo kameros.

Nė vienas kombainas nepakeltas ant stovų, o padangose toks slėgis, tarsi jų lauktų kelionė.

Lyg yla iš maišo išlindo dar vienas dalykas. Praėjusių metų rudenį, kai vyko techninė apžiūra, buvo nustatyta — kombainai žiemojimui neparuošti. Žiema jau persirito per vidurį. Bet tie patys nepašalinti trūkumai tebebado akis.

Nerūpestingai laikoma ir kita technika. Purvinoje aikštelėje tūnojo siloso kombainai su nenuimtom hidrošlangom. Vyrai pamiršo išimti net peiliūs.

Ėda rūdys ir traktorinių grėblių hidraulinių cilindrų kotus. O juk nesunku buvo ištepti juos antikoroziniu skiediniu, apriši arba sustumti į hidrocilindrą.

Pirmiausia, žinoma, kolūkio vadams trūksta atsakomybės ir apšvietos apie techniką. Tuo kas nors turėtų susirūpinti.

Bet kažin ar galima tik apšvieta tokį apsileidimą išgyvendinti? Veikiausia atsakomybės nepaisėliams išmokyti reikia ir atitinkamos drausmės.

Gerai, kad "Valstiečių laikraštis" tokius neklaužadas kelia aikštėn ir demaskuoja, nors čia Amerikoje lietuvių tautos atplaišos iš tokių atsitikimų darosi sau politinį kapitalą prieš visą tarybinę santvarką. Jiems bet kokia žemdirbių nesekmė yra švenčiausia duona. Jie ją seilėdami valgo ir savo pasekėjus maitina.

AŠTRIAI SMERKIA IR DEMOKRATUS

Dienraštis "Daily World" (vas. 10) vedamajame "Laos and Beyond" kalba apie invaziją į Laosą. Laikraštis kreipia dėmesį į Demokratų partijos vadų užsilaikymą Kongrese. Kaip žinia, invazija įvykdyta neatsiklausus Kongreso.

Tik dabar demokratai susirūpino, nors prieš tris mėnesius žinojo, kad tokia invazija yra ruošiama. Net ir dabar pasitenkina pasisakymais prieš invaziją per televiziją. Kitokių žygių nesiima.

Pagaliau, "D W." sako, "klausimas prieš mus šiandien yra ne tik Laoso invazijos. Klausimas yra: o kas šią invaziją seks?"

"Invazija nepavyks", sako laikraštis. "Kai nepavyks, reikės pasirinkti vieną iš dviejų: arba nustatyti dieną išsikraustymui iš Vietnamo, arba toliau išplėsti karą, pilna jėga puolant Š. Vietnamą. Šiam pasirinkimui militarinė programa jau paruošta.

Ir kai ta invazija nepavyks, kaip kad turi nepavykti, kitas pasirinkimas bus: arba visiškai išsikraustyti iš visos Indokinijos, arba toliau išplėsti karą. Pagal spaudos pranešimus, jau kalbama apie 'taktikinių branduolinių' ginklų panaudojimą".

Laikraštis savo vedamąjį baigia:

"Štai kodėl šiandien aukščiausia patriotinė ir socialinė atsakomybė yra sumobilizuoti milijonus, kad priverstų Nixoną padaryti galą invazijai ir įsakyti Jungtinių Valstijų ginkluotosioms jėgomis išsikraustyti iš Pietrytinės Azijos".

Perskaitę "Laisvę" paduokite kitiems, kurie jos dar neskaito.

LIETUVIO SĄŽINĖ TIK PASIDŽIAUGS IR PASIDIDŽIUOS

Chicagos kunigų "Drauge" (vas. 10 d) koks ten "Vl. Rmj" sumanė pakolioti tuos kurie Vilniaus Universitetą pavadino Vinco Kapsuko vardu. Kapsukas tos garbės nenusipelnęs, nes jis anais metais dar gyvas būdamas atsisakęs parašyti atsiminimų į Rusecko ruošiamą "Knygnešį". Dar daugiau: Kapsukas parašęs "piktą laišką". Na ir jis iš to laiško, kuris buvo atspausdintas Lietuvoje leidžiamo žurnalo "Kultūros barai" 1970 m. 4-tam numeryje, paduoda porą paragrafų ir šaukia:

"Ar nesudrebės laisvojo lietuvio sąžinė tokio žmogaus vardu pavadintam universitete studijuojant lituanistiką?"

Kaip tik priešingai: mums atrodo, kad toji sąžinė džiaugsis ir didžiuosis. Iš "Vl. Rmj" paduotos ištraukos toje sąžinėje Kapsuko vardas ir garbė keleriopai pakils.

Štai ką Kapsukas tame laiške sako:

"Aš pripažįstu, kad Lietuvos knygnešiai, norint jų didelė didžiuma ypatingai pavergimo įrankius — maldų knygas — nešė, vis tik suvaidino žymią rolę: su maldų knygomis ir paprastą kontrabanda, tiesa, už pinigus, jie gabeno taip pat priešingus caro valdžiai ir net revoliucinius raštus. Per Lietuvos knygnešius nuėjo nemaža ir bolševikų raštų ir ginklų kovai su caro valdžia. Ne vienas revoliucionierius bėgo nuo caro budelių persekiojimų su Lietuvos knygnešių pagalba. Įdomu būtų surinkti apie tai medžiagą. Įdomu būtų taip pat patirti, kaip senieji knygnešiai, nešusieji knygas dėl idėjos, žiūri į dabartinę spekuliantų ir buožių Lietuvą. Bet Rusecko "Knygnešys" to neduos.

Pagaliau Jūs nusimanot, kad ir dabar yra Lietuvoj savotiškų "knygnešių"; ir dabar spekuliantų ir buožių Lietuvoj prisieina darbininkų klasės avangardui savo literatūrą slapta leisti ir iš užsienio gabenti ir slapta platinti. Dabartiniai "knygnešiai" daro tai daug didesniu pasišventimu, negu senieji, nes dabar už tą raštų gabenimą ir platinimą daug skaudžiau baudžia Lietuvos budeliai, negu caro laikais. Ar bus apie tai Rusecko "Knygnešy" bent vienas žodis? Ne, nebus. O jei bus, tai tik purvų gniūžtė bus drėbta ant naujųjų "knygnešių" galvos. Užtai ne vieta man Rusecko "Knygnešy."

Arnoldas Bosteris iš Liverpulio 1925-1930 metais piršosi trims merginoms, bet jos visos atsisakė ir ištekėjo už kitų. Šiemet Bosteris mirė ir visą turtą paliko kaip tik toms trims moterims, reikšdamas gilią padėką, kad jos "suteikė galimybę ramiai viengungiškai gyventi."

Redakcijos atsakymas

F. Kl. — Jūsų eilėraštis "Ateis" silpnokas. Gaila, nepasinaudosime. Ačiū.

LAIŠKAI

Mielas Drauge,

Kaip girdėti, reakcininkai pas jus kelia baisų aliarmą dėl kelių niekšų, kurie nelegaliu būdu bandė pabėgti, ar pabėgo, kaip žudikai Brazinskai, teisindamies ieškią "laisvės." Buržuazinė spauda ir įvairūs radijo "balsai" paleido kakarinę būk iš Lietuvos legaliu būdu niekas neišleidžiamas.

Kaip tik dabar pasidomėjau tuo klausimu. Ką tik kalbėjau su mūsų respublikos Užsienio reikalų ministro pavaduotoju drg. **V. Zenkevičiumi**, Jums gerai pažįstamu. Jis sakė, kad artimiausiu laiku turės tikslią statistiką apie važiavusių iš Lietuvos į užsienį skaičių. Tačiau jų esą labai daug—kelios dešimtys tūkstančių žmonių. Daugiausiai važiuoja asmeniškais reikalais, kai kas vyksta tarnybiniais uždaviniais, o taip pat turistinėse kelionėse bei ekskursijose. Kasmet į tas ar kitas šalis vyksta meniniukai, ištisi jų ansambliai. Visiems gerai žinomos ansamblių išvykos į Montrealio pasaulinę parodą, pernykštė "Rasos" ansamblio kelionė į Angliją, kelių grupių išvyka į Italiją, kur tas choras rungtynėse laimėjo garbingą vietą, ir taip toliau.

O kaip daug atvažiuoja žmonių pas gimines į Jūsų šalį, patys žinote. Vargiai ar buržuazinės valdžios laikais taip daug atvažiuodavo į JAV giminių iš Lietuvos. Kai kas lankėsi ir Australijoje, ir tolimojoje Brazilijoje bei kitur.

Taigi, gryni plepalai, kad iš Lietuvos į užsienį neišleidžiama. Tiesa, tokių žulikų, kaip Brazinskas, kuris du kartus teistas ir skolingas valstybei 32,000 rublių, niekas neišleistų Tai yra numatyta įstatuose dėl kelionių į užsienį.

Tokia yra tiesa apie keliones į užsienį. Bet tiems žurnalizmo gangsteriams, kuriems rūpi ne teisybė, o antitarybinė propaganda, nepakantos kurstymas, tarnavimas juodiems imperialistiniams tikslams, melas ir šmeižtas yra jų duona kasdieninė. Ne veltui JAV žvalgyba išleidžia šimtus milijonų tokiai propagandai skleisti ir piktiems melagiams paakstinti. Negaliu tokiais atvejais nepriminti Gebelso, kuris varė panašią propagandą, bet kaip ji brangiai atsiėjo vokiečių tautai, kuri tai propagandai pasidavė, o pats Gebelsas baisų galą gavo.

Matai, sėdau rašyti draugišką laišką, o išėjo pikta polemika. Tikrai, sunku ramiai apie tuos reikalus kalbėti.

Dabar, laiko daugiau turėdamas, dažnai susitinku su plunksnos draugais rašytojais, lankau jų pobūvius. Kelis kartus buvau Rašytojų sąjungos klubo vakaruose, Pereitą savaitę dalyvavau 1970 metų poezijos knygų svarstyme. O derlius nemažas — 25 poezijos rinkiniai ir poezijos almanachas "Poezijos pavasaris 1970." Tame tarpe ne tik šių dienų poetų knygos, bet ir tokių praeities dainių, kaip **A. Baranauskas** bei **P. Arminas-Trupinėlis** eilėraščiai, o taip pat **K. Borutos** rinktinė "Neramūs arimai." Iš vyresnės kartos kūrėjų išleistas **A. Miškinio** poezijos dvitomis.

Buvau ir **Balio Sruogos** gimimo 75 metų minėjimo vakare Valstybinės bibliotekos salėje. Tai buvo turiningas vakaras, plačiai apžvelgta to poeto ir dramaturgo kūryba. Įspūdingai apie savo pažintį su **B. Sruoga** papasakojo prof. **J. Čiurlionytė**, kuri pirmą kartą susitiko su juo 1915 m. Maskvoje.

Tuo ir baigiu šį ilgą laišką. Linkiu viso geriausio visiems laisviečiams.

Justas Paleckis

Vilniu, 1971.II.8

Įvairumai

Kovai su nepilnamečių rūkymu Švedijos mokyklose jau imta naudoti vaizdinė priemonė — robotas. Jis pats įsideda į burną papirosą arba cigaretę, pats ją uždega ir godžiai rūko. Robotui rūkant, mokiniai vaizdžiai mato, kur patenka nikotinas bei kitos kenksmingos medžiagos ir ką jos padaro organizmui. Robotas daugelį jaunų "rūkorių" atpratino nuo šio "vyriško įpročio".

— — —

Viena Amsterdamo šaltkalvio žmona pareikalavo skyrybų, nes jos vyras visuomet miega po lova. Šaltkalvis nesigynė. Savo elgesį jis paaiškino: "Kartą būrėja išpranašavo, kad mane naktį užmuš griūvančios lubos. Tokiais niekais aš, žinoma, netikiu, bet atsarga gėdos nedaro".

— — —

Senais laikais Ciuriche norinčius skirtis sutuoktinius dviem savaitėms uždarydavo į nuošalų bokštą prie ežero. Mažyčiame kambarėlyje tebuvo viena lova, vienas stalas, viena kėdė, viena lėkštė, vienas šaukštas. Dauguma sutuoktinių jau pirmomis dienomis susitaikydavo ir paprašydavo išleidžiami. Kronikoje rašoma, kad pats bokšto buvimas magiškai veikė žmones, ir Ciuriche skyrybų buvo mažiau, negu kaimyniniuose miestuose.

— — —

Romos policija uždraudė lipdyti italų režisieriaus Mauro Severino filmo "Gėdinkitės, nevykėliai" reklama tame kvartale, kur yra parlamentas.

— — —

Arizonos valst. (JAV) 59 metų Al Legas mirė ligoninėje nuo nukraujavimo. Jo žudikas — gaidys. Al Legas norėjo atsikratyti gaidžių peštukų, nes kaimynai pradėjo skųstis dėl jų įžulumo. Jis gaidžių nagus apmovė labai aštriomis geležinėmis plokštelėmis, kad besimušdami vienas kitą prihaigtų. Tačiau įvyko ne taip, kaip buvo numatyta. Vienas gaidys puolė savininką ir mirtinai užkapojo. Iš didelių ir gilių žaizdų nutekėjo daug kraujo.

Garsas žmogaus ausis pasiekia nevienodai. Patrankų šūviai girdėti už 10-15 kilometrų, garvežio švilpukas—už 7-10, arklių žvengimas ar šunų lojimas — už 2-3 kilometrų. Geriausiai girdi aklieji. Anglų kariuomenėje per pirmąjį pasaulinį karą žvalgais klausovais tarnavo akli žmonės. Jie padėdavo aptikti priešo lėktuvus bei artilerijos baterijas.

So. Boston, Mass.

Vasario 13 d. 318 Broadway L.P.K. svetainėlėje įvyko "pariukė." Čia kiekvieną šeštadienį 2 val. prasideda "whist party." Bet šį sykį Jonas gaspadinėms davė $5 ir butelį gėrimo. Ed. mundas irgi atnešė butelį, o Agotėlė Starkus prikepus visokių piernikėlių ir pyragėlių. Taigi, po lošimo gaspadinės apkrovė stalus iškeptais skaniausiais makaronais ir kitais gardumynais. E. Freimantienė, K. Kazlauskienė, P. Žukauskienė ir Belekevičienė savaitinės gaspadinės.

O pereitą šeštadienį buvo Čiuberkienės gimtadienis, tai ji visiems atsilankiusiems užfundino gėrimų ir valgių.

Po to E. Repšienė paprašė LSK ir ALD narius pasilikti ir laikyti susirinkimus. Bet labai mažai pasiliko. N. Grigaliūnienės, kaip Klubo pirmininkės nebuvo, nes ji dabar važinėja po saulėtą Floridą. Mes jai pavydime.

A. Kandraška, finansų sekretorius, ir E. Repšienė, Klubo iždininkė, pateikė finansų raportus. H. Žukonienė, Klubo protokolų raštininkė, užrašė tarimus, nors jų mažai buvo, tik Klubas paaukojo $25 "Laisvei," ir E Repšienė ir Kandraška dar po penkinę pridėjo.

ALD susirinkimas nebuvo nė atidarytas, nes užėjo tamsa ir smarkus lietus, o o susirinkime buvo tik du vyrai, tai moterys skubėjo anksčiau važiuoti namo. Dabartiniais laikais, neturint savo automobilio, vienoms moterims vėlai važinėti pavojinga.

Ligoniai ir mirimai

Margareta Stonienė pergyveno rimtą operaciją. Jau grįžta namo iš ligoninės ir per keletą dienų ilsėsis pas dukterį.

S. Šukienė sirgo 3 savaites. Jos duktė Olga Graham ją prižiūrėjo, kol pagijo.

Kalbėjausi su Barčiene per telefoną, klausiau, kaip Barčius jaučiasi. Ji sakė, kad jis dar nėra visai pasveikęs, bet jau namie, tik retkarčiais turi jį nuvežti į ligoninę. Mat, jam vis dar turi įleisti kraujo, kad greičiau sustiprėtų. Ji klausė mane, ką aš veikiu. Aš jai sakiau, kad rašau "Laisvei" laišką ir siunčiu kelis dolerius nuo draugų. Ji sako: "Nusiųsk ir nuo mūsų $5. Turėtumėm daugiau duoti, bet vakar gavau sąskaitą iš ligoninės — net $2,000, reikės sumokėti."

Taip pat kalbėjausi su mūsų ALD iždininke V. Kvietkas. Ji man papasakojo, kad Mary Stašienė/jau seniai serga ir iš stubos nebegali išeiti. O ji seniau buvo smarki veikėja tarp progresisčių. Kai užminiau, kad siunčiu aukas "Laisvei," ji taipgi prašė, kad ir už juos uždėčiau $5.

Baigiant šį laišką rašyti, suskambėjo telefonas. Klausiu, kas kalba. Atsiliepia Karolina Barčienė. Sako: "Ar girdėjai, kad Ch. Radzevich mirė. Parašyk apie jį į 'Laisvę'."

Kad daugiau apie jo mirtį sužinočiau, paskambinau drg. A. Radzevičienei. Ji man sako: "Sirgo ilgą laiką, prižiūrėjau namie, kol galėjau. Paskiau buvo kelias savaites ligoninėje ir nursing namuose. Džiaugėsi, kad jam ten gerai, kad slaugės jį gerai prižiūri; lankydavau aš jį dažnai, bet štai begailestinga mirtis atėmė jį nuo manęs. Sakai, kad rašysi į 'Laisvę' apie jį, tai pasiųsk ir $5, tai bus paskutinė jo auka. Jis 'Laisvę' skaitė ir mylėjo. Visada į jos parengimus važiavo ir mane vežėsi. Dabar viena palikau, gal jau nebegalėsiu nuvažiuoti į jos parengimus ir piknikus."

Ch. Radzevičius gyveno Clinton, Mass., 134 Mechanic St. Liko sūnus Joseph su žmona ir žmona Agnes (Stulgaitis), viena sesuo ir brolis.

E. Vilkaitė R.

A LITTLE GIRL AT THE ZOO

The room was O so full of song
The kind both heard and seen
That makes you feel that you belong
When earth is turning green
To see a flower nod its head
There in life's fairest flower bed.

The smile so shone upon her face
Beneath her chestnut hair
You would say this world is a better place
To see her sitting there
With petals dancing in each cheek
She was a rose with voice to speak.
To speak with love that in her shone
Which is that childhood grace
Seeking life's wonders to be known
For hate she has no space
The heart feels good that sees them grow
Beauties like her the flower show.

Such flowers called the rose of love
One sees their blushing thirst
Searching the sun and stars above
To music hearts soon burst
Singing out those hymns of joy
Thankful for each girl and boy.

A.W.B.

If beauty which you gracefully possess
Some unknown brush or pen could captivate
No longer would men seek means to express
That wealth which only Venus can create
For you to be her favored child she chose
And all the powers show her one intent
Time's guided hand her features now disclose
This moment you're her living monument
Yet soon so men dispute not her domain
Her features time from mortals must erase
But all that is yours alone you will retain
And if some hand could captivate that grace
Immortality from that hand would not leave
This gift that hand could only but receive.

A. W. B.

St. Petersburg, Fla.

Antrąjį šeštadienį šio mėnesio pažangiečių pramoga keletu atvejų buvo šauni, linksma, matant gausiai užkliuvusių tolimų svečių, viešnių. Šeimininkės paruošė skanius pietus. Walter Dubendris džiaugės garbingai sulaukęs 83-čią gimtadienį ir publikai traktavo "linksmesnės". Tad jam sudainuota "Ilgiausių metų" ir gimtadienio dainelė.

Svečių daugiausiai pasirodė iš Chicagos, kiti iš kitų skirtingų vietovių. Rašančiam pirmą kartą teko sutikti iš spaudos girdėtą mielą veikėją filadelfietį Rapolą Merkį, ir karštai jam ranką paspausti. Su juo kartu buvo jo dukra Rožytė, žentas Juozas. Gaila, maža vietos visus svečius suminėti.

Pasivaišinus, Dainos mylėtojai, vadovaujant Adelei Pakalniškienei, palinksmino su keliomis dainelėmis, o R. Merkis sveikino linksmai nusiteikusius pripildytoj salėje dalyvius. Ilgai svajojęs kada teks pamatyt saulėtą Floridą. Dabar, anot jo, atėjo ta proga pasidairyti ir pažangiųjų gausias sueigas, darniai vedamas, pamatyti. Kvietė palaikyt judėjimą ilgiems laikams.

Orui esant vėsokui, šokėjų radosi nemenkai. Ir taip besilinksminant popietė nejuntant praslinko, visi skirstėsi link namučių pailsėti.

Antaneta Kelly, Dainos mylėtojų choro narė, paduota į Bayfront Medical centrą. Iš pradžios lankytojų neleido.

Dubendris sekamą dieną susikvietė į savo rezidenciją didelį būrį veikėjų ir šiaip draugų pavaišinimui su pakilusiu ūpu, kad dar jaučiasi tvirtas, sveikas tiek gražaus laiko pragyvenęs. Visi velinam jam sulaukti dar daug gimtadienių.

Vikutis

Worcester, Mass.

LDS 57 kuopos susirinkimas įvyks kovo 7, pradžia 2 val. po pietų, 29 Endicott St. Kviečiame narius dalyvauti ir duokles pasimokėti. Gal kam šis laikas nepatiks, bet tai ne mūsų kaltė. Finansų sekretorė negali išlikti iš darbo. Sekantis kuopos susirinkimas įvyks gegužės 3 d.

-:- -:- -:-

LLD 11 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks kovo 7, 3 val. po pietų, toj pačioj vietoj. Kviečiame narius dalyvauti — turime daug reikalų apkalbėti. "Laisvės" šėrininkų suvažiavimas įvyks balandžio 24. Turime prie jo gerai prisiruošti su gerais sumanymais.

Taipgi šiemet balandžio mėnesį sukanka "Laisvei" 60 metų, kai lanko mūsų namus. Turėtume prie šio "Laisvės" jubiliejaus gerai prisirengti ir gražiai atžymėti jį.

J. Jaskevičius

Rochester, N. Y.

LDS 11 kuopos nepaprastas susirinkimas bus vasario 28, 2 val. po pietų, Gedimino salėje.

Reikės naują valdybą išrinkti.

Senasis finansų sekretorius (Černauskas) jau praeitais metais atsisakė ir verčiamas vienas išdirbo metus laiko.

Taigi šiemet turite išrinkti naują sekretorių.

Prašau visų narių dėmesio, kad kuopa neturi finansų sekretoriaus.

William Cherney

-:- -:- -:-

Pranešimas

Kovo 7 d. Gedimino draugystė rengia pietus iš keptos jautienos su visokiais skanėsiais. Visi nariai, ar jie eis ar neis į parengimą, turės pasimokėti įžangą. Pietūs prasidės 1 val.

Širdingai kviečiame vietinius ir apylinkės lietuvius dalyvauti. Mes visų lauksime.

P. S. Po pietų bus susirinkimas. **Valdyba**

Paryžius. — Tūkstančiai studentų demonstravo, reikalaudami paleisti iš kalėjimo studentą, kuris užgavęs policistą. 200 mokyklų uždaryta.

Turin, Italija.—40,000 automobilių darbininkų streikavo 3 dienas.

Laiškas iš Vilniaus

Lietuvos žmonės smerkia sionistų terorą

Viena po kitos mus pasiekia žinios apie nusikalstamus sionistų teroristinių organizacijų veiksmus prieš tarybines įstaigas Jungtinėse Amerikos Valstijose. Labai pasipiktinę Lietuvos gyventojai sutiko pranešimą, kad sionistiniai ekstremistai susprogdino bombą prie tarybinės pasiuntinybės Washingtone informacijos ir prekybos skyrių pastato, taip pat prie rūmų New Yorke, kuriuose įsikūrusios tarybinės užsienio turizmo ir civilinės aviacijos firmos, kad chuliganai trukdo mūsų diplomatams eiti savo pareigas. Ir tai vyksta valstybėje, su kuria Tarybų šalis palaiko normalius diplomatinius santykius!

Kraupu klausytis apie teroristinę organizaciją, kuri akiplėšiškai pasisavina teisę ginti visos tautos interesus. Mes kalbame apie "žydų gynimo lygą." Jos nariai demonstruoja nežabotą nacionalizmą. O ką duoda tokių šovinistinių "idėjų" įgyvendinimas, parodė nesenos istorijos pamokos.

Sionistai ir jų globėjai, be abejo, negali nežinoti Lietuvos teritorijoje hitlerinės okupacijos metais vykusių dramų. Tuomet hitlerininkai, apsišaukusieji "aukščiausios rasės," "išrinktosios tautos" atstovais, masiškai žudė tarybinius piliečius. jų tarpe šimtus tūkstančių žydų. Apie tai primena ir šiandien su didžiausia pagarba tarybinių žmonių prižiūrimi broliški kapai Kauno IX forte, Paneriuose, Pivonijos šile, Vidzgiryje, Kapsuke ir daugelye kitų mūsų respublikos vietų.

Sionistiniai pogromininkai pasiskelbė tarybinių piliečių — žydų tautybės žmonių "teisių gynėjais." Jau ne kartą šmeižikus demaskavo tarybiniai piliečiai ir blaiviai galvojanti užsienio visuomenė. Tarybų Lietuvos gyventojai—žydai spaudoje ir per radiją davė atkirtį siautėjančio pono Mejyro Kahanės plauko "užtarėjams." Jie pabrėžė, kad mūsų šalyje žydai, kaip ir kitų tarybinių tautų gyventojai, naudojasi TSRS Konstitucijos suteiktomis teisėmis. Jie dirba, mokosi, nemokamai gydomi poliklinikose, ligoninėse ir sanatorijose, poilsiauja kurortuose, sulaukę senatvės, gauna pensijas.

Lietuvoje žydų tautybės žmonės dirba mokslinį, pedagoginį darbą, reiškiasi literatūroje ir mene, vadovauja valstybinėms įstaigoms, įmonėms, kolūkiams. Jie yra renkami tarybinio parlamento, vietinių valdžios organų deputatais.

Tegul ponai sionistai pasirūpina, kad tokias teises turėtų darbo žmonės — žydai, gyvenantieji Izraelyje ir kitose kapitalistinėse šalyse!

"Manau, kad kiekvieno tarybinio žmogaus požiūris į vadinamuosius "Žydų gynimo lygos" veiksmus visiškai aiškus,—pareiškė per Tarybų Lietuvos radiją Vilniaus universiteto docentas Izraelis Lempertas, — tai provokatoriai, kurie, be kita ko, piktnaudžiauja JAV valdžios simpatijomis. Aš negaliu, sakysim, įsivaizduoti, kad kas nors įmestų bombą į JAV ambasadą ir liktų nenubaustas.

Ta pačia proga prisiminiau vadinamuosius "beitaristus" Smetonos laikais. Žydai, netgi sionistiškai nusiteikę, jų nemėgo. Per daug jau jie priminė hitlerinius smogikus. Net savo uniforma. Nežinau, ar tebenešioja ją dabar.

Vienintelis dalykas, ko sinistiniai triukšmadariai gali pasiekti, — manau, kad jie ir patys tai supranta— tai įkaitinti atmosferą, trukdyti deryboms išspręsti ir taip sudėtingas Palestinos problemas. Tai, mano įsitikinimu, ir yra jų tikrasis tikslas. Tuo jie kenkia pirmiausia paties Izraelio liaudžiai.

Bet ar jiems rūpi liaudies reikalai?"

Čia jau galima būtų padėti tašką. Tačiau iškyla dar viena būdinga detalė, į kurią verta atkreipti dėmesį. Kai tik sionistiniai pogromininkai ėmėsi savo nešvarių išmonių, juos išsijuosė girti, "pritarti," "solidarizuotis" lietuviškieji buržuaziniai nacionalistai, įsikūrę užjūriuose. Tie ponai, kurie okupacijos metais aktyviai talkininkavo hitlerininkams, pasiskelbė... didžiausiais žydų tautos bičiuliais. Iš Vakarų eterio bangomis sklinda jų kalbos apie tai, kad, girdi, jie hitlerinės okupacijos metais "globoję persekiojamus žydus." Jie pamiršo, kad nuo pat pirmųjų okupacijos dienų, sulindę į hitlerinius "savivaldos" organus, leido "dekretus," kuriais buvo pamintos bet kokios žydų žmogiškosios teisės. Vėliau buržuaziniai nacionalistai, apsivilkę okupantų uniformomis, dalyvavo masiškai žudant senelius, moteris ir vaikus. Jie net terorizavo, įskundinėjo tuos tarybinius žmones, kurie slėpė ar šelpė persekiojamus žydus.

Tai gali paliūdyti ir tūkstančiai Lietuvos žydų, kuriems tarybiniai žmonės sunkiais metais ištiesė pagalbos ranką. Vienus patriotai priglaudė namuose, kitus — tarybiniai partizanai Lietuvos giriose. O kiek gyvybių išsaugojo evakuacija į Tarybų Sąjungos gilumą! Su ginklu rankose žydai gynė Tarybinę Tėvynę nuo įsiveržusio priešo. Ne vienas padėjo ir galvą, kad mes, tarybiniai žmonės, laisvai gyventume. Daugelio krūtinės puošia kovos ordinai ir medaliai.

Kam gi buržuaziniams nacionalistams šiandien priskirti sau neužtarnautus nuopelnus? Atsakymas paprastas — kur tik pasireiškia antitarybinės tendencijos, tegul ir siaubingiausios, visur bando pritapti taip pat lietuvių tautos atplaišos. Dabar kas kita, negu sakysim, pirmaisiais pokario metais. Tuomet net atlaidūs šeimininkai amerikiečiai nedrįso susodinti už vieno stalo lietuviškųjų buržuazinių nacionalistų ir sionistų. Vieni nenorėjo parodyti savo kruvinų rankų, kiti — susikompromituoti milijoninių aukų akivaizdoje.

Šiandien sionistiniai pogromininkai ir lietuviškieji buržuaziniai nacionalistai surado bendrą kalbą...

K. Valius

Vilnius, 1970 m. sausis

Bridgeport, Conn.

LLD reikalai ir spaudos dalykai

Jeigu ir nedidelis žmonių būrys, bet jeigu visi susitarę nori ką nors padaryti ir tam turi iš anksto pasidarę planą, vėliau to darbo vaisiais gali pasidžiaugti. Nors mūsų veikla visuose miestuose yra šiek tiek sumenkėjus, bet visgi po truputį stumiamės pirmyn.

Na, kad ir pas mus. Kartais atrodo, kad nebėra kam veikti ir viskas turi užsidaryti. Bet taip dar nėra. Nors mažomis jėgomis, veikla eina pirmyn. Už tai, kad visi bendrai susikalbame, vienas kitam padedame. Antai, jau visi LLD 63 kuopos nariai yra pasimokėję duokles už 1971 metus. Tai žingsnis pirmyn. "Vilnies" ir "Liaudies" Balso" skaitytojai taip pat visi yra pasimokėję už prenumeratas. "Laisvės" skaitytojai taipgi baigia pasimokėti. Be to, gauti trys nauji skaitytojai — du "Vilniai" ir vienas "Laisvei." Čia irgi biskutis pažengta pirmyn.

Pažvelgus į visus Connecticut valstijos miestus abelnai, visur jėgos gana silpnos. Bet visi miestai susibūrę į daiktą ir susitarę bendrai dirbdami "Laisvės" vajuje, irgi neblogas pasekmes turime.

J. Strižauskas

TRAGIŠKI REZULTATAI

Pasaulinės civilinės aviacijos organizacijos, kurios centras yra Montrealyje, pranešimu, 1969 m. visame pasaulyje buvo pagrobta 80 lėktuvų, kurie priklausė 37 šalims. Šiais lėktuvais skrido 83 tautybių 5,126 keleiviai.

Per 1970 metų pirmąjį pusmetį buvo pagrobti 32 lėktuvai ir įvykdyti 8 sabotažo aktai. Lėktuvai pri1 klausė 23 šalims, o keleivių buvo 1,837.

Lėktuvų pagrobimo metu žuvo 96 keleiviai.

Palo Alto. — Kalifornijoje sausio mėnesį nedarbas pasiekė 619,000.

KVIEČIAME Į LINKSMĄ POPIETĘ

Sekmadienį, Vasario 28 d.

LAISVĖS SALĖJE, 102-02 Liberty Ave., Ozone Park, N. Y

.....

Kadangi "Laisvės" skaitytojų vajus oficialiai baigiasi vasario 28 d., tai Spaudos B-vės Direktorių Taryba ruošia tą dieną užbaigtuvių popietę. Bus vaišių ir kitko.

Kviečiame vajininkus ir visus laisviečius iš apylinkės dalyvauti, pasidalinti savo vajaus įspūdžius su visuomene.

PRADŽIA 1 VAL. —— ĮŽANGA NEMOKAMA

Visi mielai laukiami **Rengimo Komisija**

LOS ANGELES, CALIF.

Mirus

Onai Mikulėnienei

Reiškiame gilią ir nuoširdžią užuojautą velionės sesutei Nastutei Bagdonienei, broliams Kazimierui ir Antanui Tamošiunams ir jųjų šeimoms, Miami, Fla., ir visiems giminėms Tarybų Lietuvoj.

Helena ir **Juozas Šarkiunai**
Miami, Fla.

Kas pralenks Tarybų Lietuvos rekordininką K. Šapkų?

Šiuo metu Lietuvoje vargu ar yra žmogus, kuris savo populiarumu galėtų varžytis su Vilniaus universiteto studentu Kęstučiu Šapka. Prieš keletą dienų Kauno sporto halėje, toje pačioje, kurioje 1939 metais Lietuvos krepšinio rinktinė iškovojo Europos čempionų vardus, Šapka, stebint penkiems tūkstančiams kauniečių ir beveik milijonui televizijos žiūrovų, iššoko į aukštį 2 m. 21 cm ir vėl, kaip ir pernai, tapo geriausiu sezono šuolininku pasaulyje!

Tiesa, lengvosios atletikos sezonas Lietuvoje dar neprasidėjo, varžybos vyksta salėse, ir tai teikia sporto mėgėjams dar didesnių vilčių: juk vasarą sportininkai paprastai pasiekia žymiai geresnių rezultatų. O Kęstutis ir neslepia, kad ruošiasi pagerinti pasaulio rekordą, prie kurio štai jau aštunti metai neįstengia priartėti nė vienas pasaulio šuolininkas.

O pažiūrėti, kaip šokinėja Šapka, tikrai verta. Jis labai dailiai nuaugęs, šis dvidešimt antrus metus einantis jaunuolis Per kokį pusmetį Šapka tapo visų Tarybų Sąjungos stadionų, kur tiktai jis rungtyniavo, numylėtiniu.

Jo motina, Vilniaus geležinkelio stoties kasininkė, išleisdama sūnų į varžybas, kiekvieną kartą aimanuoja:

— Jau negana tau tų rekordų. Žiūrėk, nusisuksi sprandą dėl kokio centimetro...

Kęstučio tėvas, vienos didelės Vilniaus gamyklos inžinierius. Jis, kaip ir sūnus, didelis sporto mėgėjas.

Apskritai, Šapkų šeima, gal tik išskyrus motiną, labai mėgsta sportą. Kęstučio sesutė Laimutė, Vilniaus septintosios vidurinės mokyklos mokinė, žaidžia rankinį, ne kartą kovojo respublikos moksleivių rinktinėje, o sykį net gavo geriausios vartininkės prizą Tarybų Sąjungos pirmenybėse.

Jaukiame Šapkų bute viename naujausių Vilniaus mikrorajonų jau nemaža sportininių laimikių — medalių, taurių, atminimo dovanų. Jas sunešė abu vaikai — Kęstutis ir Laimutė.

Balys **Bučelis**

Kęstutis Šapka dabar lankosi su tarybinių sportininkų grupe Jungtinėse Valstijose. Čia jis parodomas savo buto balkone. A. Brazaičio nuotrauka.

Dėl aiškumo

Vienas amerikiečių lietuvių laikraštis skelbia Lietuvos sportininko, Kęstučio Šapkos, didelį pasisekimą Sočyje (Kryme). Parašyta, jog "Kęstutis iššoko 2.23 cm." (centimetrus). Tik tiek?

Cm. (centimetras)— labai mažas skaitmuo, nes 3 centimetrai sudaro **tik vieną colį**, o 12 colių—vieną pėdą. Išeitų, kad mūsų čempionas nepakilo nuo žemės **nė vieno colio!** Tikrenybėje turėtų būti—3 **metrai.** Metrą sudaro apie 40 colių, tad 2.23 metro bus apie 7 pėdos. Tokį aukštį iššokti, tai jau rekordas, reikia čempiono! Bravo Kęstučiui!

Bendrai, amerikiečiai labai painiojasi metrinėje sistemoje, kuri įvesta Lietuvoje. Jie nežino vertės gramo, kilogramo, decigramo, centigramo, metro, aršino, kilometro, aro, hektaro (žemės (matai) ir kt. Jie geriau supranta (geriau sakant, atmena) carinio laiko mato bei svėrio priemones: verstą, rusišką mylią ir kt. Verstą jie bando lyginti kilometrui, angliškai myliai ir t.t.

Panašiai yra ir dabartinėje Lietuvoje; ypatingai jaunoji karta, nelabai žino kas yra svaras, pūdas, kartis, gorčius, margas, colis, sprindis, sieksnis, pėda, aršinas ir kt.

"Laisvė" neperseniai išspausdino straipsnį, kuriame buvo smulkmeniškai išaiškinta tie skirtumai bei skirtingos sąvokos. Būtų gerai, kad ir kiti amerikiečių, ir Lietuvos, laikraščiai kartkartėmis tuo klausimu parašytų straipsnių.

A. Petrika

Išvyko į Floridą

Pereitą savaitę išvyko į Miami Julija Lazauskienė. Ji ten praleis tūlą laiką pas savo dukrą Liliją, žentą ir anūkus — Paulson šeimą.

Linkime Julijai gero poilsio, smagiai praleisti laiką ir laimingai grįžti į namus.

L. K—tė

Kuo daugiausia parengimų "Laisvės" paramai.

APSAKYMAS

Iš kur ir kodėl kyla neapykanta?

Traukinio kupėje sėdėjome keturi keleiviai. Degė stalinė lemputė. Už tamsaus lango stiklo maždaug kas pusvalandis pralėkdavo kokios nors stoties žiburiai.

Vienodai stuksint ratams, ilgai kalbėjomės apie įvairias tautinės ir rasinės neapykantos formas. Na, ir aplamai apie mūsų laikais dažnai pasireiškiantį neapykantos ir kerštо jausmą.

Buvome linkę prieiti išvadą, kad nacionalinė ar rasinė neapykanta kyla iš skriaudos jausmo. Ne, sakysime, uragano ar žemės drebėjimo padarytos skriaudos, bet kitokios rūšies skriaudos, kurią padarė žmonės. Ir ne, sakysim, bepročiai, neatsakingi už savo veiksmus, o tokie žmonės, kurie įvykdo skriaudą sąmoningai.

— Aš jums papasakosiu apie mano patirtą neapykantą dar mokykliniais metais, — tarė mūsų kupės bendras, lig šiol daugiausia tylėjęs.

Ir jis pradėjo pasakoti.

"Prieš antrąjį pasaulinį karą aš lankiau Panevėžio gimnaziją. Mano tėvai buvo valstiečiai. Septintojoje klasėje, kai man buvo aštuoniolika, apsigyvenome aš ir mano suolo draugas Laurynas viename kambarėlyje Maironio gatvelėje.

Laurynas irgi buvo kaimo vaikas.

Mudu šiaip gerai sutarėme. Skirtumas tarp mūsų buvo tas, jog man mokslas lengvai sekėsi, o jis turėjo kamuotis, kad išeitų trejetais.

Atsimenu, kartą smalsumo pagautas, paskaičiau jo dienoraštį.

Jis rašė apie mane:

"Kaip jam viskas sekasi! Sėda ir iš karto išsprendžia algebros uždavinius... Kodėl likimas mane taip nuskriaudė?! Nors imk ir galą pasidaryk — toks apmaudas apima!"

Ir aš didžiavausi savo gabumais. Pastiskaitęs Fridricho Ničės "Taip kalbėjo Zaratustra," dar labiau riečiau nosį. Mane žavėjo antžmogio koncepcija. Gabiesiems priklauso viskas! Griūvantį pastumk! Gailestis silpniems — viena iš didžiųjų nuodėmių! Silpnieji turi tarnauti stipriesiems!

Ir aš spręsdavau algebros uždavinius tyčia prieš pat pamoką klasėje, kad nereikėtų Laurynui duoti nusirašyti. Tūnodavome tame pačiame kambaryje tylomis. Paklaustas ko nors, burbtelėdavau puse lūpų. Norėdavau surikti jam: "Netrukdyk, bukagalvi!" bet neišdrisdavau.

Nors sėdėjome tame pačiame suole, bet į mokyklą ir iš mokyklos ėjome atskirai.

— Strange fellows! — pasakė kartą apie mus klasės auklėtoja, anglų kalbos mokytoja, kai aš kartą supykęs paslėpiau Lauryno vadovėlį, kad jis nepadarytų pratimų. Aš, žinoma, išsigyniau, sakiau, kad jis pats užsižioplinęs įkišo jį į kitų knygų krūvą.

Aš dar jam pavydėjau sekimosi per mokyklos šokių vakarėlius. Buvau kažkodėl drovus, varžiausi su mergaičių gimnazijos moksleivėmis, o jis lengviausiai užmegzdavo pažintis, mokėjo šmaikščiai persimesti sąmojais.

Ir nors pavasarį Maironio gatvelė skendėdavo obelų, alyvų ir jazminų žieduose, nors vakarais čia pat suokdavo lakštingala, bet mane visą laiką slėgė kažkokia neapykanta Laurynui. Aš niekinau jį už bukagalviškumą ir nuodijau save ta neapykanta.

Kartą, atsimenu, neparuošęs geometrijos, vos negavau dvejeto. Iš vakaro Laurynas prašė mane, kad jam paaiškinčiau uždavinius, bet aš atkirtau:

— Netrukdyk! Vėliau!

Ir taip tempiau savo laiką, kad, eidamas gulti, pasakiau:

— Nebegaliu. Pavargau! Daryk pats!

Jis sėdėjo ligi dvyliktos valandos ir šiaip taip išsprendė uždavinius. O jei aš būčiau sėdęs su juo kartu, tai, jam beaiškindamas, būčiau geometrijos pamoką paruošęs garantuotam penketui.

Dabar man juokingas tas pūtimasis. Ir apima skaudi gėda, prisiminus Lauryną, kurio jau seniai nebėra gyvųjų tarpe.

Bet čia kalta buvo ir aplinka. Nemažai prisidėjo Fridrichas Ničė...

O, kad tada man kas nors būtų įkalęs į galvą paprastą taisyklę: būtent, kad stipresniojo pareiga ne pastumti silpnesnįjį, o padėti jam. Kad stipresnysis, padėdamas silpnesniajam, dar daugiau sustiprėja.

Ir su Laurynu mes galėjome būti geriausi draugai. Padėdamas jam mokytis, aš pats būčiau aiškiau supratęs jau tada daug ką iš to, ką supratau tik gerokai vėliau, karčios gyvenimo patirties pamokytas.

Mano mokyklines dienas tais metais galėjo nušviesti nuostabus draugystės jausmas! Tereikėjo vieno dalyko — žinoti paprasčiausią psichologinę taisyklę".

Pro kupės langus pasipylė sostinės žiburiai. Visi sukrutome ruoštis išlipimui. Pašnekesys, lig tol užvaldęs visų mūsų keturių keleivių dėmesį, staiga nutrūko.

Iki pasiekiau namus, man galvoje tebeaidėjo to keleivio pasakojimas. Jei jis norėjo pasakyti, kad neapykantos kilimas tarp artimų žmonių kyla nuo to, ar gabusis padeda ne taip gabiam, ar dorasis ištiesia ranką nesusigaudančiam, tai ar šią išvadą teikė ir kolektyvinei žmonių grupių neapykantai?

Ar visada, patyrus skriaudą, kyla neapykanta?

Ar tas Laurynas nebuvo iš tikrųjų našta gabesniam mokiniui?

Vėlai naktį, užmingant, ausyse girdėjosi ratų stuksenimas ir keistas pasakojimas apie mokslo draugų tarpusavio nesutarimus.

V. Junevičius

1970.XII.16

Lietuva pirmoji Europoje

VILNIUS.— Mes pirmieji Europoje pastatysime vėžių inkubatorių. Jo projektą ruošia grupė Vilniaus architektų, mokslininkų ir inžinierių. Valstybiniai žuvininkystės ūkiai ir žvejų mėgėjų draugijos kasmet iš jo galės pirkti pusę milijono vėžiukų.

Inkubatorius bus įrengtas Ignalinos rajone, kuriame yra daugiausia ežerų. Dabar ten yra vertingiausių žuvų veislynai.

Vėžiukus, gimusius inkubatoriuje, ichtiologai po kelių savaičių perkels į specialius betoninius baseinus. Ten jie paaugss iki pusės gramo. Įrodyta, kad tokie vėžiukai jau gali gyventi savarankiškai. Tada juos išvežios po visą Lietuvą. Po 3-3 metų inkubatorinius vėžius jau gaudys tinklais.

Iki pirmojo pasaulinio karo Lietuva buvo didžiausias Europoje vėžių tiekėjas.. Vėžiai tada veisėsi beveik kiekviename ežere ir upelyje.

Tačiau maždaug prieš 20 metų jie pradėjo sparčiai nykti visoje Europoje, tame tarpe ir Lietuvoje. Lietuvos mokslininkai juos ėmė veisti dirbtiniu būdu. Mokslų akademijos Zoologijos institute tada ir buvo sukurti eksperimentiniai vėžiu inkubatoriai.

Taigi, netrukus vėžių, tikriausiai, bus galima paragauti bet kurioje lietuviškoje užeigoje. Tikimasi, kad po kurio laiko Lietuva vėl atgaivins vėžių eksportą.

B. Bučelis

Pakalbinkite savo kaimynus ir pažįstamus užsirašyti "Laisvę." Jie jums bus dėkingi

Aido Choro žinios

Norint turėti patogesnes pamokų dienas ir valandas, aidiečiai nutarė perkelti pamokas į šeštadienius. Ši šeštadienį, vasario 26 dieną, pamokos dar įvyks, kaip visuomet, pentadienį, 8 val. vakaro, o sekančios pamokos jau įvyks šeštadienį, kovo 6 dieną, 3 val. popiet, Laisvės salėje. Tikime, kad laikas ir savaitės diena bus daug patogesnė,

-:- -:- -:-

Kartas nuo karto, vienas ar kitas aidietis pavaišina choristus po pamokų. Neatsilieka ir choro sekretorius J. Juška, kuris taip pat pavaišino aidiečius, ir mes jam už tai dėkojame.

-:- -:- -:-

Hartfordo Laisvės choras pakvietė mūsų Aidą atsilankyti į jų rengiamus pietus, kurie įvyks gegužės 23 dieną. Dėkojame už pakvietimą ir lauksime pasimatymo dienos.

-:- -:- -:-

Aido choro garbės nariai paaukojo: O. Valmusienė — $10, A. Mikalaus — $5, H. Siaurienė — $5. Širdingai ačiū.

H. F.

Įvairios Žinios

Londonas. — 48,000 Fordo kompanijos darbininkų tebestreikuoja ketvirtą savaitę. Unijos pasitarimai su kompanija nutraukti.

Ankara, Turkija. —7 turkai buvo kidnapinę JAV saržentą Finley ir po 16 valandų paleido. JAV konsulatas persergėjo amerikiečius būti atsargiems.

Maskva. — Mirė 73 metų novelistas ir trumpų apsakymų rašytojas Leonidas S. Sobolevas

Mieste pasidairius

Amerikos Laikraštininkų Gildija praneša, kad ji šaukia konferenciją New Yorke balandžio 2-4 dienomis diskriminacijos darbuose klausimu.

— —:—

Puertorikiečių vadas R. Munoz kaltina policiją, kuri areštavo jį už neva netvarkos sukėlimą, kai jis buvęs prisigėręs. Tai esąs neteisingas įtarimas. Policija žiauriai su juo apsiėjusi.

—:—

Keturi kongresmanai ragina prokurorą Seimour tyrinėti New Yorko kalėjimų padėtį, kodėl trumpu laiku net keli kaliniai nusižudė. Paskiausia nusižudęs Moore buvo prieš porą dienų smarkiai sargų sumuštas.

—:—

500 Julia Ricmond High School studentų sukėlė riaušes IRT traukinyje, sulaikė traukinį, apdaužė ir apiplėšė kai kuriuos keleivius.

—:—

Kriminalystėms tyrinėti komisija pašaukė 45 policistus, kuriems pavesta žiūrėti, kad gemblinimo, prostitucijos ir narkotikų įstatymai būtų vykdomi. Šie policistai kaltinami kyšių ėmimu.

—:—

New Yorko telefonų kompanija kreipėsi į Public Service Commission su prašymu leisti jai pakelti telefonų mokestį, kuris duotų kompanijai 319 milijonų dolerių į metus. Telefonų ratos būtų pakeltos 29 proc.

—:—

Abraomo Linkolno Brigados bankete dalyvavo daugiau kaip 300 antifašistinių kovotojų. Sukelta aukomis $2,568 Ispanijos antifašistiniams kovotojams kalėjimuose paremt.

—:—

City Housing Authority viršininkai skelbia, kad nuomos bus pakeltos 15 proc. 150,000 šeimų, kurios moka žemas nuomas.

—:—

New Yorko mieste 1,165,583 gyventojai gruodžio mėnesį buvo ant šalpos (relief). Tai 17,988 daugiau kaip lapkričio mėn.

Rep.

Jakarta, Indonezija.—Javos provincijoje pakilo tvanas, nuo kurio dešimtys tūkstančių žmonių turėjo pabėgti.

Jordano karaliaus Huseino militarinės jėgos ir vėl apsišaudė su Palestinos partizanais Ammane per 8 dienas. 6 civiliniai ir 3 kareiviai buvo sužeisti.

Camberra. — Australijos premjeras Gorton pranešė, kad federalinės išlaidos sumažintos 83 milijonais dolerių. Tuo norima sulaikyti infliaciją.

Roma. — Italijos jaunuolių federacija pridavė parlamentui 35,000 parašų peticiją, reikalaujant parlamento protestuoti Angela Davis persekiojimą .

Bonna. — Vakarų Vokietijoje daugiau kaip 2,000 protesto rezoliucijų, reikalaujančių išlaisvinti Angela Davis, priduota Amerikos ambasadai.

Parengimų Kalendorius

VASARIO 28 d.

Įvyks "Laisvės vajaus užbaigimo popietė, Laisvės salėje. 1 val. dieną.

Kovo 7 d.

Niujorko Lietuvių Moterų Klubo parengimas-minėjimas MOTERS DIENOS, Laisvės salėje, 2 val. po pietų.

Kovo 21 d.

LLD 28 kuopos parengimas minėjimui **Moters Dienos,** 2 val. po pietų, 103 svetainėje, Waterbury, Conn.

Kovo 28 d.

LDS 13-os kuopos šurumburum popietė.

Balandžio 18-tą dieną

Įvyks LDS 3-os Apskrities konferencija, Labor Lyc. salėje, 15 Ann Street, Harrison, N. J., 10 val. ryto.

Balandžio 24 d.

Liet. Spaudos Koop. Bendrovės dalininkų suvažiavimas, 10 val. ryto, Liet. Piliečių Klube, Maspethe. Po suvažiavimo bus banketas. Bus plačiau pranešta spaudoje apie banketą.

SUGRĮŽIMAS

Sugrįžai
iš tokių tolumų,
kur baltas ašigalių šaltis
nusmelkia kaulus ir lūkesčius,
kur medžiai, žvėrys ir žmonės
ledo skulptūrom
sustoję aplink tave,
o tu vidury —
toks beviltiškai gyvas
ir vienas.

Janina Degutytė

DRUSKA

Žemė turi savo skonį
ir ašara pilna tavęs.
Kai penki vandenynai
supa mane
sūriom ir mėlynom vandenio sienom,
kai nešu tave
raudonam medyje,
savo vieninteliam, išsišakojusiam
kraujo medyje. —
kaip vaikas tiesiu rankas
į saule šviečiantį
apvalų medaus korį.

Janina Degutytė

"LAISVĖS" DIREKTORIAMS

Sekamas "L" Direktorių Tarybos posėdis įvyks sekamą pirmadienį, **kovo 1** d., 4 val. popiet.

Sekretorius (15-16)

DĖMESIO! DĖMESIO!

Jeigu jūsų TV sugedo, kreipkitės pas mus. Mes taisome Televizorius —spalvotus ir nespalvotus. Parduodame ir įtaisome Antenas. Taisome ir radijus, HI-FI ir STERO. Įstatome antennas dėl spalvotų televizorių ir Master Antennas. Būsite patenkinti mūsų patarnavimu. Kalbame lietuviškai.

Dėl daugiau informacijų, prašome skambinti: 647-2327. REDDING ELECTRONICS, 3414 Fulton St., Brooklyn, N. Y. 11208.